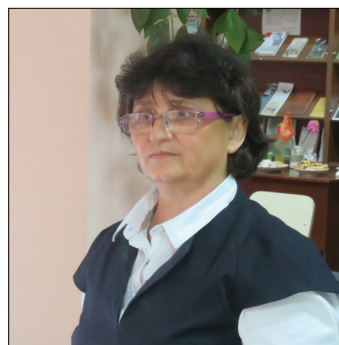

IMPACTUL BIBLIOTECII ASUPRA COMUNITĂȚII: SERVICII MODERNE ÎN SPRIJINUL IMPLEMENTĂRII OBIECTIVELOR DE DEZVOLTARE DURABILĂ

Lidia GONTEA,
Biblioteca Publică Raională
„Julian Filip”, Drochia

Rezumat: Articolul reflectă impactul bibliotecii asupra dezvoltării comunității în contextul Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă. Se relatează cum serviciile moderne de bibliotecă (SMB), implementate în bibliotecile publice teritoriale din raionul Drochia, prin activitatea lor contribuie la asigurarea echilibrului între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – de mediu, socială și economică. Sunt reflectate detalii despre serviciile moderne de bibliotecă, rolul lor pentru dezvoltare prin contribuția la Agenda ONU 2030, impactul lor pentru comunitățile servite.

Cuvinte-cheie: servicii moderne de bibliotecă, Obiective de Dezvoltare Durabilă, impact.

Abstract: The article reflects the impact of the library on community development in context of Sustainable Development Goals. It reports how modern library services (SMB), implemented in the Drochia territorial public libraries activity, contribute to ensuring the balance between the three dimensions of sustainable development - environmental, social and economic. The details of modern library services, role played for development via the contribution to the UN 2030 Agenda, and influence on served community are reflected.

Keywords: modern library services, Sustainable Development Goals, influence/impact.

În societatea care este permanent în schimbare, biblioteca trebuie să fie pregătită pentru a activa în condițiile unor schimbări majore permanente în domeniul informației, tehnologiilor, industriei cărții, interacțiunii sociale, serviciilor și resurselor.

Scopul fundamental al oricărei biblioteci este satisfacerea cerințelor informaționale și de documentare ale utilizatorilor. Misiunea ei este să vină în fața publicului cu noi strategii și metode de difuzare a informației, cu o nouă generație de servicii utile și necesare utilizatorilor, ancorate în realitatea contemporană a colectivității pe care o servește, oferind oportunități de implicare în activități interactive, prin asi-

gurarea accesului la tehnologii moderne și suport din partea bibliotecarilor instruiți.

Conform Declarației privind accesul la informare și dezvoltare, care a fost lansată la Conferința IFLA de la Lyon în august 2014, bibliotecile publice au rolul de a realiza accesul la informație fiecărei persoane, ca element fundamental care susține dezvoltarea; iar la 25 septembrie 2015, liderii mondiali, adunați la sediul ONU din New York, au aprobat Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030. Agenda cuprinde 17 obiective globale, care vor ghida politicile și finanțarea în următorii 15 ani. Obiectivele prevăd lupta cu sărăcia, lupta cu inegalitatea și injustiția, soluționarea problemelor ce țin de schim-

bările climatice până în anul 2030.

Bibliotecile publice teritoriale din raionul Drochia, în activitatea lor, se conduc de **Declarația de la Lyon privind accesul la informare și dezvoltare**, prin care se solicită statelor membre ale Națiunilor Unite să realizeze un angajament internațional. Prin aprobarea Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030, s-a asigurat că fiecare persoană are acces la informație, este capabilă să înțeleagă, utilizeze și distribuie informația necesară pentru promovarea societății democratice și a dezvoltării sustenabile.

Cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) și cele 169 de obiective asociate adoptate de ONU au stat la baza implementării serviciilor moderne de bibliotecă (SMB) în bibliotecile publice teritoriale din raionul Drochia, prin activitatea lor contribuind la asigurarea echilibrului între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – de mediu, socială și economică.

Cum pot influența bibliotecile dezvoltarea? Există numeroase posibilități, dar

cele mai importante activități pe care le pot face, în acest sens, sunt următoarele:

- să ajute oamenii să găsească informația privind diverse oportunități economice;
- să ajute persoanele să-și îmbunătățească sănătatea (un sondaj realizat la noi demonstrează că informația privind sănătatea este pe primul loc în șirul informațiilor pe care respondenții le solicită bibliotecii);
- să ajute la dezvoltarea comunității.

Cele mai multe servicii acoperă domeniile cum ar fi bunăstarea, sănătatea, asigurarea accesului tuturor la educație de calitate, stimularea inovației, securitatea alimentară, creșterea economică, ocuparea forței de muncă, gestionarea durabilă a resurselor naturale, schimbările climatice, precum și egalitatea de gen, promovarea unei societăți pașnice (1-4).

În bibliotecile publice din rețea sunt implementate 137 de servicii moderne de bibliotecă, categorisite conform Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă după cum urmează:

<i>Obiectivul de Dezvoltare Durabilă</i>	<i>Număr total servicii oferite</i>	<i>Nr. activități</i>	<i>Nr. participanți</i>
Obiectivul 3 – Sănătate și bunăstare	24	140	1680
Obiectivul 4 – Educație de calitate	42	252	3024
Obiectivul 9 - Industrie, inovație și infrastructură (TI)	26	167	1002
Obiectivul 10 – Reducerea inegalităților	2	8	78
Obiectivul 13 – Acțiune climatică (ecologie)	3	16	128
Obiectivul 15 – Viața terestră	9	45	528
Comunicare	10	58	586
Cultură și recreere	21	126	1764
TOTAL:	137	812	8790

În continuare, vom prezenta conținutul și caracteristicile serviciilor orientate pentru implementarea ODD-urilor.

Obiectivul 3: Asigurarea sănătății și promovarea bunăstării la toate vârstele

Sănătatea este importantă pentru fiecare dintre noi, reprezentând preocuparea tuturor cetățenilor. Cunoștințele dobândite de

beneficiarii acestor servicii se vor reflecta direct în calitatea vieții lor.

Oameni sănătoși – comunitate sănătoasă este implementat în 18 biblioteci: BPR „Iulian Filip”, Drochia; Baronea; Chetrosu; Cotova; s. Drochia; Gribova; Hăsnășenii Mari; Lazo; Fântânița; Maramonovca; Mândâc; Măcăreuca; Nicoreni; Ochiul Alb; Pelinia; Popeștii de Jos; Popeștii

de Sus; Țarigrad.

Pentru prima dată serviciul a fost implementat în octombrie 2016, când BPR „Iulian Filip” a fost coordonatorul proiectului obținut la aplicarea concursului de granturi pentru rețelele de bibliotecă, în parteneriat cu 6 biblioteci publice comunale: Chetrosu, Cotova, Fântânița, Ochiul Alb, Pelinia și Țarigrad.

În anul 2017, acest serviciu a fost replicat în 20 de biblioteci din raioanele Dondușeni, Drochia, Edineț și Ocnița.

Alte servicii din domeniul sănătății, care promovează un mod de viață sănătos, au fost implementate în bibliotecile din:

Hăsnășenii Noi – **Sănătatea e în mâinile noastre;**

Miciurin și Șalvirii Vechi – **Народные средства в помощь современной медицине;**

Mândăc, Moara de Piatră – **Sănătatea din desagă;**

Șuri – **Un drum către sănătatea noastră.**

Un exemplu frumos sunt activitățile realizate în cadrul SMB **Oameni sănătoși – comunitate sănătoasă** la Biblioteca Publică Chetrosu. Aici activitățile sunt realizate cel puțin de două ori pe lună, în parteneriat cu medicul de familie, doamna Silvia Trofimciuc, un medic prin vocație. Fiecare întâlnire este o sărbătoare pentru beneficiarii acestui serviciu, care primesc sfaturi practice și informații veridice de la un specialist în domeniu. În anul 2018 au fost realizate 27 de activități, la care au participat 432 de persoane, dintre care 268 de beneficiari unici. Este îmbucurător faptul că la aceste ore medicale participă beneficiari de diferite vârste. Serviciul este viabil deja de 3 ani.

În Biblioteca Publică Ochiul Alb, activează serviciul **Serviți mișcarea**, care contribuie la promovarea unui stil de viață sănătos, prin exerciții fizice și a unei alimentații sănătoase. Doamnele vin la bibliotecă pentru a-și menține silueta și a avea o stare de bine.

Membrii comunității vin la bibliotecă nu numai pentru a asculta sfatul medicilor, dar și pentru a-și măsura tensiunea arterială, indicele glicemic, a afla masa corporală. Aceste servicii sunt foarte solicitate în comunitățile servite și lipsa lor în celelalte 9

biblioteci din teritoriu se datorează faptului că nu au în comunitate medici de familie, bibliotecarele dorind neapărat să aibă în parteneriat medici, pentru ca SMB să fie cât mai utile și benefice utilizatorilor.

Obiectivul 4. Educație de calitate – Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți

Prin serviciile implementate în biblioteci este promovată alfabetizarea și cultura informației, lectura și educația nonformală.

Bibliotecile publice oferă o gamă de servicii educative pentru beneficiarii de diferite categorii. Toate serviciile oferite sunt gratuite, au un caracter durabil și individual.

Este foarte important că bibliotecile contribuie la dezvoltarea personală a utilizatorilor prin educația nonformală, prin educația pe tot parcursul vieții, prin activitățile desfășurate după încheierea orelor de școală, prin cultura informației, activități de petrecere a timpului liber sau acces la informații.

Cele mai multe SMB-uri (42) sunt destinate pentru educația de calitate.

Pentru cei mai mici utilizatori sunt organizate 18 SMB-uri: **Ore de poveste: Căsuța cu povești** (Hăsnășenii Mari, Petreni); **Lumea basmelor în imagini** (Fântânița, Țarigrad); **În lumea poveștilor** (Chetrosu, Gribova); **Cu povești ne facem mari** (Hăsnășenii Noi); **Povestea din desagă** (Măcăreuca); **Сказки от бабушки** (Maramonovca); **Ludoteca cu povești** (Ochiul Alb); **Trăistuța cu povești** (Zgurița); **Povești colorate** (s. Drochia) etc. Scopul acestor servicii este însuflarea dragostei pentru lectură și inițierea copiilor (prin folclor și literatură), în mod neforțat, în lumea frumosului și a valorilor general-umane, dezvoltându-le capacitatea de a înțelege și a comunica, a formula atitudinii proprii față de lumea din jur. **Ora poveștilor** constituie pentru copii primul lor pas pe ruta grădinița/școala – bibliotecă, calitatea programului în cauză este decisivă pentru ca acest drum să fie bătătorit mulți ani înainte de fiecare dintre ei. Iar abilitățile de lectură deprinse în copilărie devin o pasiune pentru tot restul vieții. Doar în primele 5 luni ale anului în

curs, în biblioteci au fost organizate 172 de activități, la care au participat 2 236 de beneficiari copii.

SMB pentru studierea limbilor străine (cluburi conversaționale de limbi străine): Dacă vrei să fii dotat, învață limba altui stat (Sofia); **Club de limbă spaniolă** (Șuri); **Cu internetul și Duolingo studiem ușor o altă limbă** (Zgurița); **Club conversațional de limbă engleză** (Șuri, Fântânița).

Temă pentru acasă – SMB organizate pentru îmbunătățirea situației școlare a beneficiarilor elevi. Activează 9 SMB-uri, de care se folosesc 32 de beneficiari unici, asistența fiind acordată la cererea beneficiarilor.

De asemenea, sunt implementate servicii pentru educarea la tânăra generație a bunelor maniere: **Întorcerea la etichetă** (Cotova); **Arta bunelor maniere în era digitală** (Șuri).

Toate bibliotecile publice au programe de învățare a tehnologiei informației, atât pentru beneficiarii copii, cât și pentru adulți.

Bibliotecile publice sunt platforme neutre de informare în domeniul electoral. Bibliotecarii au realizat instruirii pentru cetățeni, informându-i despre sistemul mixt de vot, acordându-le asistență informațională.

Educația mediatică în bibliotecă este foarte importantă pentru promovarea imaginii bibliotecii în comunitate. Bibliotecile publice Cotova și Șuri au realizat activități de instruire în domeniul mediatic pentru utilizatori.

Serviciul **Lecturi creștine** (BPR „Iulian Filip”) a fost inițiat la cererea unui grup de părinți, care au dorit ca copiii lor să fie familiarizați cu ideile creștine, cunoașterea adevărului biblic, necesar atât pentru tânăra generație, cât și pentru cei vârstnici. La aceste ședințe obligatoriu este prezența unui preot, care aduce cuvântul Domnului pe înțelesul celor prezenți.

O importanță deosebită are instruirea adulților în biblioteci, îndeosebi în dezvoltarea competențelor și abilităților de utilizare a tehnologiilor informaționale, fapt ce le ușurează viața cotidiană. La Biblioteca Publică Nicoreni este implementat serviciul **Senior School**, în cadrul căruia persoanele

în etate sunt învățate cum să utilizeze computerul, tableta și telefonul mobil.

Abilitățile obținute le permit beneficiarilor adulți, cei mai mulți de vârsta a III-a, să comunice cu persoanele dragi plecate peste hotare. (**Скайп в каждой семье**, s. Maramonovca).

SMB-urile care permit beneficiarilor să primească satisfacție și împlinire sufletească, comunicare cu persoanele care au aceleași interese, sunt solicitate de beneficiarii adulți: **Biblioteca vine la tine cu prietenii** (Hăsnășenii Mari, Maramonovca și Moara de Piatră) – beneficiarii acestor servicii așteaptă cu nerăbdare ca bibliotecarii sau voluntarii bibliotecii să le treacă pragul, aducându-le cărțile și periodica mult așteptată; **Vârsta de Aur+ comunicare, informare, agreement** (BPR „Iulian Filip”); **Clubul Senioritelor** (Pelinia); **Давайте общаться** (Pervomaiscoe); **Senior School** (Nicoreni). Beneficiarii adulți se simt foarte fericiți la ședințele care au loc în biblioteci, venindu-le greu să plece de la activități, dorindu-și să se revadă cât mai curând. Periodicitatea acestor **servicii de comunicare** (10) este de 1-2 ori pe lună, beneficiari unici – 58.

Sunt implementate servicii pentru comunicare și pentru generația în creștere: **Clubul „Diversitate”** (BPR „Iulian Filip”, Drochia); **Zbuciumul adolescenței** (s. Drochia).

Obiectivul 9: Construirea de infrastructură rezistentă, promovarea industrializării durabile și stimularea inovației

În secolul XXI, este greu să ne imaginăm o bibliotecă lucrând eficient fără a utiliza tehnologiile de informare și comunicare. Integrarea acestora oferă posibilități enorme de a oferi utilizatorilor servicii noi și diferențiate pe căi inovatoare. Bibliotecile utilizează TIC-urile atât la implementarea unor servicii moderne, cât și la modernizarea serviciilor tradiționale.

În bibliotecile teritoriale din raionul Drochia sunt implementate 26 de SMB-uri în domeniul TI: **Utilizarea calculatorului și a internetului** (s. Drochia); **Calculatorul în ajutorul utilizatorului** (Gribova);

Цифровые технологии (Maramonovca); **Senior School** (Nicoreni); **Calculatorul în ajutorul agricultorului** (Ochiul Alb); **Tableta sprijină biblioteca** (Filiala copii Pelinia); **Tablețel sprintenel** (Mândâc) etc. O parte din servicii sunt și educative, promovând inovația și tehnologiile informaționale.

CodeLab – învață coding la bibliotecă este un SMB ce promovează folosirea tehnologiilor informaționale în scopuri de învățare și dezvoltare, prin participarea copiilor și adulților la activități de inițiere în programare, utilizând platforme online concepute special pentru copii de la vârsta preșcolară la adolescență. Cu ajutorul acestor tutoriale, copiii învață ABC-ul programării într-un mod accesibil, interactiv și, în același timp, își dezvoltă gândirea logică, creativitatea, capacitatea de a rezolva probleme. Acest SMB a fost replicat de bibliotecile publice Ochiul Alb, Mândâc, Cotova și Filiala pentru Copii Pelinia de la Filiala pentru Copii „Ion Creangă” a Bibliotecii Municipale „Eugeniu Coșeriu”, Bălți.

Servicii e-Guvernare există în bibliotecile publice Sofia, Lazo, Ochiul Alb, unde sunt și activități de îndrumare a beneficiarilor în utilizarea portalului servicii.gov.md și serviciilor publice electronice, a portalului Centrului de Guvernare Electronică. Aceste servicii permit extinderea accesului cetățenilor la prestarea serviciilor accesibile on-line și pentru toți cetățenii, inclusiv pentru persoanele de vârstă a treia și persoanele cu dizabilități. Bibliotecarii instruiți au ajutat foarte multe persoane să-și completeze declarațiile pentru venit, să primească cazierul judiciar, să utilizeze și serviciile e-banking, ce permit cetățenilor să economisească timpul foarte prețios.

Serviciul **Tapare oarbă** este replicat în bibliotecile din raionul Drochia de BPR „Iulian Filip”. Metoda prezentată aici se numește metoda „oarbă”. Ea presupune culegerea textului fără privirea tastelor. În engleză, această metodă se numește „touch typing” și în școlile din SUA este disciplină obligatorie. Este de mare ajutor celor care lucrează mult la computer, economisind timpul de tapare a documentelor necesare. Beneficiarii copii sunt încântați de această

metodă, serviciul fiindu-le pe plac.

Serviciile **Calculatorul în ajutorul agricultorului** (Ochiul Alb); **Calculatorul în ajutorul utilizatorului** (Gribova); **Calculatorul ne vine în ajutor** (Hăsnășeni Noi); **Calculatorul pentru toți** (Sofia) ș.a. sunt foarte solicitate de diverse grupuri de beneficiari ai bibliotecilor. Dacă generația digitală a fost foarte receptivă la utilizarea noilor tehnologii, nu la fel stau lucrurile în rândul adulților. Bibliotecile organizează instruire în utilizarea tehnologiilor pentru adulți pentru a le cultiva deprinderi și abilități de utilizare a TI, pentru a se putea informa, pentru a putea naviga pe internet, pentru a comunica cu cei dragi.

Pentru ca biblioteca să corespundă cerințelor și provocărilor secolului XXI, aceasta trebuie să introducă elemente de inovație la nivel de servicii. În acest sens, a fost lansat laboratorul inovativ **FabLab Drochia**, unicul din zona de nord a republicii, care este un mediu favorabil inovării și antreprenoriatului. Dotat cu utilaje performante, el este recomandabil celor care doresc să dezvolte propriile proiecte inovatoare. **FabLab** oferă tuturor doritorilor acces la imprimanta 3D, mașina de gravat și de tăiat cu laser, vinyl cutter, mașina de cusut. Cu ajutorul acestui echipament sunt oferite noi oportunități de utilizare a tehnologiilor de vârf și transformarea invențiilor personale în prototipuri, creând lucruri inedite.

Clubul RoboDrochia, ca o continuitate a **FabLab Drochia**, are scopul de dezvoltare a abilităților în domeniul programării interactive a seturilor de roboți.

Au fost implementate **26 de SMB-uri în domeniul TI**, în cadrul cărora s-au organizat 167 de activități, la care au participat 1 002 beneficiari.

Obiectivul 10: Inegalități reduse. Reducerea inegalității în interiorul și între țări

SMB Oportunități și perspective pentru tineri și femei (Pelinia) ajută membrii comunității care se confruntă cu inegalitatea socială, în special tinerii și femeile, la elaborarea unui CV pentru a se putea angaja în câmpul muncii; doritorii primesc consultanță și sunt instruiți pentru a obține

abilități de utilizare a calculatorului, tabletelor. 14 șomeri din localitate au beneficiat de instruire, iar 7 dintre ei au fost angajați în câmpul muncii.

De aceleași instruire au beneficiat și elevii Liceului Teoretic Pelinia, fiind instruiți cum să elaboreze un CV.

BPR „Iulian Filip”, Drochia, are un parteneriat prodigios cu Oficiul Forței de Muncă Drochia. Pentru șomerii din raionul Drochia sunt organizate cursuri de inițiere în utilizarea calculatorului, studierea programelor Word și Excel, oferindu-le șomerilor o oportunitate de angajare în întreprinderile comerciale din raion.

Biblioteca Publică Gribova, în colaborare cu ONG „Romana” din localitate, organizează activități de școlarizare a copiilor romi: ore de lectură, origami, instruire în domeniul TI, contribuind la diminuarea inegalității de șanse a copiilor romi, oferindu-le oportunitatea de a studia, astfel, ajutând la lichidarea analfabetismului în rândurile romilor.

Obiectivul 13: Acționarea de urgență pentru a combate schimbările climatice și impactul acestora

SMB-urile ce au la bază educația ecologică au scopul să îmbunătățească calitatea vieții, oferind ajutor beneficiarilor în acumularea de cunoștințe, deprinderi, motivații, valori și asumarea angajamentului de care au nevoie pentru a gestiona eficient resursele pământului.

Cu toate că ore ecologice se realizează în toate bibliotecile publice, doar 3 biblioteci au implementat servicii care au la bază ocrotirea mediului: **Eco începe cu tine** (Cotova); **ENTER pe ecologie** (Popeștii de Jos) și **Gândește global, acționează local** (Fântânița).

S-au organizat 16 activități la care au participat 128 de beneficiari.

Obiectivul 15: Administrarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, oprirea și remedierea degradării solului, oprirea pierderii biodiversității

Bibliotecile oferă servicii pentru agricultori (9), foarte utile comunităților rurale, contribuind la informarea populației

despre noutățile în domeniul agriculturii, cum să îngrijească mai bine loturile de lângă casă, cum pot obține roade înalte și cum pot diminua consecințele nefavorabile pentru degradarea solului: **Școala fermierilor** (Cotova); **Agricultura pentru toți** (s. Drochia, Mândac, Nicoreni, Popeștii de Jos); **Agricultura – sursă de existență pentru țărani** (Lazo) ș.a. De asemenea, sătenii sunt instruiți să obțină abilități de cunoaștere a TI, ajutați să-și promoveze producția cu ajutorul internetului. Este foarte important parteneriatul cu Agenția Națională de Dezvoltare Rurală (ACSA) – organizație nonguvernamentală ce asigură accesul populației rurale la cunoștințe, experiență și abilități din domenii orientate spre dezvoltarea economică și socială a satelor din Republica Moldova. Cu toate că doar 9 biblioteci au implementat SMB-uri în acest domeniu, practic toate bibliotecile publice oferă consultanță producătorilor agricoli și antreprenorilor rurali, acordându-le suport informațional despre proiectele ce le oferă USAID.

Serviciile cultură și recreere, implementate în bibliotecile publice, sunt foarte populare în comunitățile servite, unde activează cluburile: **Fantezie, dibăcie, creație** (Chetrosu, s. Drochia); **Clubul copiilor creativi** (Nicoreni); **Pasiune** (BPR „Iulian Filip”, Drochia); **Imaginație și fantezie** (Zgurița) ș.a.

Promovarea culturii și folclorului este realizată prin activitățile SMB-urilor: **Șezătoare în bibliotecă** (Popeștii de Jos); **Folclor și tradiții populare** (Pelinia); **Biblioteca mea e cea mai COOL-turală** (Popeștii de Jos); **Duminica acordurilor muzicale** (BP Cotova, care a participat la concursul de granturi pentru rețelele de bibliotecă și a obținut un proiect prin intermediul căruia s-a procurat pentru bibliotecă un pian); **Centru ce unește generații** (Filiala pentru Copii Pelinia); **Micii regizori** (Șuri); **Caleidoscop cultural drochian**; **Academia micilor vedete**; **Creativitate&Accesibilitate** (Filiala pentru Copii a BPR „Iulian Filip”, Drochia) ș.a.

O noutate este și SMB **Lecturi gustoase**, implementat la BPR „Iulian Filip”, care a trezit un viu interes pentru tinerele gospo-

dine prin ședințele practice pe care le petrec bucătari iscusiți din rândurile beneficiarilor bibliotecii. Practica e îmbinată armonios cu promovarea literaturii cu tematică culinară. Gătim și învățăm a găti gustos.

Se poate de vorbit foarte mult despre activitățile realizate în cadrul SMB-urilor bibliotecilor publice teritoriale din raionul Drochia, dar concluzia este că bibliotecile trebuie să dezvolte în continuare programe și servicii corespunzătoare necesităților

populației din aria de servire, care să influențeze promovarea și realizarea ODD, iar utilizatorii trebuie implicați în realizarea acestor activități. Activitatea SMB-urilor din bibliotecile publice trebuie realizată cu grijă pentru utilizator, pe de o parte, și pentru bibliotecă, promovând resursele, serviciile, produsele, evenimentele și activitățile ei, pe de altă parte, care pot asigura viitorul bibliotecii.

Referințe bibliografice:

1. Obiectivele de Dezvoltare Durabilă. [on-line]. [citat 12 iunie 2019]. Disponibil: <http://www.md.undp.org/content/moldova/ro/home/sustainable-development-goals.html>.
2. Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă. [on-line]. [citat 12 iunie 2019]. Disponibil: <https://www.mae.ro/node/35919>.
3. Obiectivele de Dezvoltare Durabilă. [on-line]. [citat 15 iunie 2019]. Disponibil: https://mecc.gov.md/sites/default/files/obiectivele_de_dezvoltare_durabila.pdf.
4. Bibliotecile și implicarea în realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă: repere pentru bibliotecari. [citat 15 iunie 2019]. Disponibil: <https://bibliotecipublicerm.wordpress.com/2017/06/08/prezentari-conferinte-zonale-2017/>.